

Večernik

Leto V. (XII.), šte. 117

Maribor, sredo 27. maja 1931

»JUTRA«

Ima razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. ur
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Vse mesečno prejemani v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasi po tarifu
Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Naša mladina

(Ob 10-letnici srednješolske družine
»Napredka«.)

Malo je deset let, premalo, da bi jih šteli. Kako bi z njimi merili življenje, ne izmeril bi ga. Mladí smo, v tej neskončnosti vendar štejemo desetletja, slavimo desetletnice, ker pač radi mladosti svoje ne moremo slaviti stoletnic, tisočletnic... Zato merimo čas na korake. Pa vendar vidimo tudi v naših desetletnicah nekaj pomembnega, vzvišenega, kakor vidci celih dob človeštva v svojih stoletnicah, tisočletnicah.

V teh mislih pristopamo k proslavi enega najvažnejših izobilkovalcev našega povojnega mariborskega srednješolstva, današnjega ljubljana, srednješolske družine »Napredka«.

Deset let Napredkovega udejstvovanja, preplodnega, kojega sadovi se bodo pokazali v pravi luči, ko bodo njegovi člani prišli za plug na obsežni njivi življenja našega rodu. »Kakor premeri mornar daljšo in nebeško stran« in se spet preda valovom, tako proslavlja in motri mladina uspeh »Napredkov« v želji, da bi prišel drugi deceniji še z večjim pogumom in končal še z lepšim uspehom.

Nerazumi in vsi oni, ki s preziranjem ali s strahom ali nerazumevanjem spremljajo samobitne podvige mladine v izvenšolskem ozračju, morda se danes spogledujejo, čemu to, saj ni umestno.

Da, ne razumejo podvigor, ne poznajo likov, v katerih se zrcali zrelost in sposobnost, katero si je mladina v svojem idealizmu pridobivala v izvenšolskem krogu okrog »Napredka«, sledeč klicu Samopomoči in Samoizobrazbe.

Kako je bilo v onih dneh povojnih, ko je vse ječalo pod pezo strahotnega razdejavanja? Kakor da je skočil svet s tečajev. Slovenska zemlja se je takrat razmajala in razklala ob svojih mejah, tudi tu ob naši Dravi bi se prelomila, da je ni oteel general Majster. Med ljudstvo so prihajali apostoli novih ver, med njimi je strašil duh novega Mesije z rdečo pentlo.

V teh kaotičnih razmerah, tri leta po končanem svetovnem pokolju, so se osrčila mlada srca dijakov in mariborskih srednjih šol in dala življenje skupni organizaciji, ki je kasneje dobila današnje ime.

Ta mladina je imela takrat dovolj poguma ter — ne trdim presmelo — dalekovidnega upogleda in razumevanja za razvoj naše države, ko je dvignila prapore jugoslovanstva, sledeč oni predvojni omladini, ki je bila z. pisala, da »ni bilo še ideje, kar živi slovenski narod, koje pod laga bi bila etično tako nebeško čista, koje čisti bi bili tako visoki, tako gigantsko silni kakor ideja jugoslovanskega nacionalizma«.

Danes mladina, organizirana v »Napredku«, in ona, ki je svoja srednješolska leta preživela v »Napredku«, s ponosom in zadoščenjem spremlja zmagonosni pohod jugoslovanske ideje od historičnega šestega januarja naprej.

Demisija kabineta Slawek

RADI RAZNIH NESOGLASIJ MED ČLANI VLADE. JE PODAL SLAWEK DEMISIJO CELOKUPNEGA KABINETA.

VARŠAVA, 27. maja. Slawekov kabinet je na svoji sinočni seji po temeljitih posvetovanjih o notranje političnem položaju sklenil, da izroči predsedniku republike demisijo celokupnega kabineta. Ministrski predsednik, polkovnik Slawek, je odšel takoj po seji kabineta k predsedniku republike ter mu je izročil demisijo celotne vlade, ki je bila tudi sprejeta.

Demisija vlade politične javnosti ni kakor ni presenetila, ker se je že dalj časa računalo s tem. Polkovnik Slawek se je namreč že dolgo bavil z namenom, da odloži vladne posle in se potem popolnoma posveti vodstvu

vladnega bloka v parlamentu. V kabinetu so se vrh tega v zadnjem času pojavila nesoglasja v vprašanju uradniških in oficirskih plač, kar je še pospešilo odstop vlade. Računa se, da odstop kabineta ne bo imel nobenega vpliva na nadaljni razvoj političnega položaja na Poljskem.

Kot prihodnji šef vlade se smatra splošno dosežani trgovinski minister Pristor, ki uživa popolno zaupanje maršala Pilsudskega. Novi kabinet bo izvršil le nekatere osebne izpremembe, v ostalem pa bo ohranil dosedanje strukturo.

Mednarodna parlamentarna konferenca v Pragi

PARLAMENTARCI VSEH EVROPSKIH DRŽAV RAZPRAVLJAJO O NAČINU, KAKO NAJ BI SE OMILILA SEDANJA GOSPODARSKA KRIZA

PRAGA, 27. maja. Zunanji minister dr. Beneš je danes z daljšim nagovorom otvoril 17. mednarodno parlamentarno konferenco, ki zboruje letos v Pragi. Naglašal je, da je treba napeti vse sile, da se gospodarska kriza, ki je zajela še ves svet, kolikor mogoče omili. Gospodarska kriza ima dvojni značaj: provizornega in periodičnega ter organskega. Sedanje krize so izzvale socialne in gospodarske izpremembe ter ima organske značaj, vsled česar je boj proti njej zelo otežkočen ter se mora izvajati le na mednarodni podlagi in v sporazumnem sodelovanju vse Evrope.

Vodja nemške delegacije, bivši finančni minister dr. Hilferding, je iz-

javil v svojem nagovoru, da pomeni boj proti gospodarski krizi organizacijo mirovne misli.

Na dnevnem redu konference so razna važna vprašanja, ki čakajo nujne rešitve, kakor: mednarodna trgovina, boj proti gospodarski krizi, poenostavljen predvojni določb itd. Da se obsežno gradivo čimprej reši, ste bili sestavljeni dve komisiji, prva se bavi s sredstvi za pobijanje gospodarske krize, druga pa z razdelitvijo kapitala.

V prvi komisiji je poročal o položaju bivši francoski trgovinski minister Durand, ki je priporočal kot najbolj nujno sredstvo za omiljenje gospodarske krize postopno odpravo carin-

S ponosom zato, ker že deset let izhaja iz »Napredkove« organizacije lepo število absolventov vseh mariborskih srednješolskih zavodov. Vsi so disciplinirani, vzgojeni, značajni borci, delavci. Skoro 2500 jih je že izšlo, danes delujejo bodisi kot učitelji, vsučilišniki, v svobodnih in trgovskih poklicih, z eno besedo v vseh plasteh — zdravo jedro prihajajoče nacionalne inteligence zlasti v mariborskem okrožju.

Zato docela upravičeno trdim, da je ta mladina nov pojav in da pomenja konstruktiven faktor bodočnosti narodove.

Pa tudi z zadoščenjem gledamo nazaj. Upravičeno! Saj je v teh desetih letih bilo preveč trenutkov, ko je pretla Napredku, odnosno organizaciji nacionalnega in naprednega mariborskega srednješolstva težka onasnost baš od

strani činiteljev, katerim je bila poklicno naložena skrb za mladino. Da, težka onasnost, ker ti niso imeli takrat razumevanja za ideale, za katere se je v nemala mladina. Paradokso zveni, ali topot je imela prav mladina okrog Napredka, saj ona danes slavi zmago, baš njenih idealov v javnem življenju, inavguriranem od našega modrega vladarja.

Nalival bi pelina v čašo veselega in slavnostnega razpoloženja, ako bi govoril o težkočah, šikanah, skrivanju, omalovaževanju in preziranju baš od te strani. Graniten je bil idealizem te preganjane nacionalne omladine, da je to vse prestal.

Tudi danes se še ni obrnilo povsem na bolje. Preresnično je, da je težko prepričati stare miselnosti z novim duhom. Zato je mladina v teh prelomih kulturnih

skih mej, obligatorno uvedbo previdne in varčne davčne politike itd. Razprave so se udeležili delegati Nemčije, Anglije in Poljske.

V drugi komisiji je poročal bivši francoski finančni minister Germain Martin o nujnih odredbah.

Vatikan in Španka

RIM, 27. maja. Vatikanski državni tajnik, kardinal Pacelli, je brzojavno obvestil špansko vlado, da Vatikanu od španske vlade za novega poslanika pri Vatikanu imenovani Zulueta ne bi bil ljub, ker je znan kot eden glavnih predstavitev prostozidarjev. Domneva se, da radi te odklonitve diplo matični odnosi med Vatikanom in špansko republikansko vlado ne bodo več obnovljeni, vsaj ne za dogleden čas.

Pred razpustom madžarskega parlamenta

BUDIMPEŠTA, 27. maja. »Magyarország« javlja, da v vladnih krogih pričakujejo razpust parlamenta za 3. junij, in da ima Bethlen razpusitveni dekret že v rokah. Poprej pa bo parlament še oglašoval zakon o ustanovitvi zbornic in o ratifikaciji trgovskih pogodb z Italijo in Češkoslovaško. Vključ temu, da volitve še niso razpisane, se je minulo nedeljo že vršilo na stotine volilnih shodov po vsej državi.

BEOGRAD, 27. maja. Jutri prične v Ženevi mednarodna konferenca dela. Jugoslavijo bo zastopal stalni jugoslovanski delegat v Društvu narodov dr. Ilija Šumenković. Njegov namestnik je načelnik v ministrstvu za socialno politiko Dušan Jeremić. Izven njih bodo 3 eksperti, med njimi inž. Dušan Rudolf od OUZD v Ljubljani, ter zastopniki delodajalskih in delavskih organizacij.

dob prepuščena sama sebi v izvenšolsko izoblikovanje svojega življenjskega nazor. Preje je bilo to morda bolje, ali danes, ko je odprta pot samo etičnemu ne-sebičnemu kulturnemu delu, bi bila izvenšolska pomoč potrebna od strani onih, katerim je dana skrb in vzgoja mladine. Samo za diagnoze in sodbe o naši sodobni mladini imajo dovolj besed, za zdravljenje in profilakso nimajo ne dobre volje ne energije.

Zavedajmo se, da moralno, duhovno in miselno zdrava mladina ne sega za vabami slabosti današnjih dni, njen svet je ideal vsega lepšega, resničnega, dobrega.

V ta svet je vedno stopala in bo stopala mladina okrog »Napredka«, v svesti si svoje svete dolžnosti do samega sebe in do naroda.

Dr. Janko Kōstl.

Naučite se pravilno pravilnih zračnih in solčnih kopeli.

To se pravi: namažite se temeljito pred solčno kopeljo z

NIVEA-CREME
NIVEA-OLJE

Oboje vsebuje edino svoje vrste sestavino evercit. Oboje prepreči solčne opekline, oboje porjavi Vašo kožo, tudi pri oblačnem vremenu. NIVEA-CREMA učinkuje pri vročini hladilno, NIVEA-OLJE Vas ščiti pri neprijetnem vremenu pred mrazom in s tem pred prehladom. Ne solnite se nikoli z mokrim telesom in se vedno prej namažite!

P. BEIERSDORF & Co. d. s. o. J., Maribor.

Ob proslavi desetletnice Nabavljalne zadruge državnih uslužbencev v Mariboru

Prihodnjo nedeljo proslavi Nabavljalna zadruga državnih uslužbencev v Mariboru na svečan način desetletnico svoje obstoja.

Mariborska Nabavljalna zadruga državnih uslužbencev je tekom 10 let svojega obstoja in delovanja postala važen faktor v narodnem gospodarstvu mariborskega mesta, ker so njeni člani skoraj vsi tukajšnji državni nameščenci, ki jih preskrbuje z vsemi življenjskimi potrebščinami. Ustanovljena je bila pravzaprav že spomladi leta 1920 kot »Samopomoč« državnih nameščenecv po avstrijskem združnem zakonu. Svoje skromne poslovne prostore je imela v kleti ženskega učiteljskega v Čafovi ulici.

Ko je izšla Uredba o nabavljalnih zadrugah državnih uslužbencev, je »Samopomoč« likvidirala ter je novo ustanovljena Nabavljalna zadruga s 15. majem 1921 začela poslovati. Že 15. avgusta istega leta se je preselila v večje poslovne prostore v Stolni ulici, kjer je lažje zadostila vsakdanjim potrebam svojih članov. Ker pa so bili tudi ti prostori razmeroma dragi in ker je vedno pretila odpoved, je zadruga že leta 1922 sklenila na svojem občnem zboru, posvetiti del vsakega letnega čistega dobička v poseben fond za zgradbo lastnega združnega doma. Ko so ji bili leta 1927 odpovedani poslovni prostori, se ji je posrečilo kupiti na Rotovškem trgu primerno stavbo, ki se je dala lepo adaptirati za potrebe zadruge. Leta 1930 je zadruga dokupila še sosedno poslopje, katero je podrla in na tem mestu razširila svojo stavbo tako, da se sedaj v povečanem združnem domu nahajajo poleg zelo obširne prodajalne tudi vsi potrebni stranski prostori, kakor skladišča, pisarne, kleti, restavracija; v tem združnem domu sta našli svoje poslovne prostore tudi Kreditna in Stanovanjska zadruga državnih uslužbencev. Razen tega ima zadruga v Cvet-

lični ulici svoje skladišče kuriva z vsemi potrebnimi prostori.

Z lastnim domom se je omogočil Nabavljalni zadrugi vsestranski nemoten razvoj, kar je razvidno iz nekaterih sledečih podatkov. Članov je imela zadruga v prvem letu svojega obstoja 778, katerim se je prodalo blaga za nad 2 milijona 350 tisoč dinarjev. Lansko leto je imela zadruga že 1959 članov, katerim je prodala blaga za nad 12 in pol milijona dinarjev. Temu primeren je tudi čisti dobiček, kljub temu, da prodaja samo najboljše blago po dnevnih ali večinoma celo nižjih cenah. Čisti dobiček je koncem prvega poslovnega leta znašal nekaj nad 25.000 Din; koncem lanskega leta pa 987 tisoč dinarjev. Rezervni fond, ki je po prvem letu znašal 8.749 Din, se je povečal začetkom leta 1931. že na 1.162.594 Din poleg dveh posebnih fondov, ki znašata tudi nad pol milijona Din. Od čistega dobička se je v zadnjih 6 letih razdelil visok znesek med člane, in sicer: lanskega leta 405.000 Din; vsega skupaj je do sedaj zadruga vrnila svojim članom nakupovalcem nad en in četrt milijona dinarjev. B. dostavlja zadruga na dom z dvema avtomobiloma, kar je posebno ugodno za združnike, ki ne stanujejo v mestu.

Glede na dosednji ugoden razvoj mariborske Nabavljalne zadruge in na pravilno vodstvo njenega načelnstva je pričakovati, da se bo tudi v naprej ugodno razvijala, kar je seveda v prvi vrsti odvisno od discipliniranosti njenega članstva. Že sedaj spada med najboljše zadruge v celi državi, kar je ponovno priznala uprava Saveza nabavljalnih združ v Beogradu, ki je v priznanje mariborski Nabavljalni zadrugi sklenila, da tudi svojo desetletnico proslavi skupno z desetletnico mariborske Nabavljalne zadruge prihodnjo nedeljo v Mariboru v Narodnem domu.

Mariborsko gledališče

Sreda, 27. maja. Zaprto.

Četrtek, 28. maja ob 13. uri »Začarana žaba«. Otroška predstava za okoliške šole. Ob 20. uri »Dogodek v mestu Gogi« ab B. Kuponi. Zadnjič.

Petek, 29. maja. Zaprto.

Sobota, 30. maja ob 20. uri »Labirint« ab. A. Krstna predstava.

Gostovanje St. Ivelje v „Aleksandri“

V ponedeljek je gostoval v zajemljivi Szirmaijevi opereti »Aleksandra« kot gost g. St. Ivelja, član ljubljanske opere, v vlogi kralja Ferdinanda. Goreče pozdravljen od svojih prijateljev in častilk je odpel partijo montanskega kralja z zavidično sigurno kretnjo, ki ji mora priznati okus in prevdarno nobleso. V lepi, diskretni liniji, je odpel svoj sicer kratki muzikalni part — ki ti pa ne da pozabiti fine poglobitve v zamisel temikavno-tragične prikazni. Nežnost pesmi »Sladka mi gospa...« ti še dolgo zveni. V baš nevarni vlogi nihanja med karikaturu in tragiko se je pokazal g. Ivelja mojstra, ki ne zgreši poti izoblikovanega okusa. Glas mu je postal bolj poln, zveneč tudi v nižini in krasno zaobljujoč se v višini. Ako bo zmogel g. Ivelja dovolj ne samovzgojne discipline, vztrajne marljivosti in uvidevanja, se bo o njem še govorilo. Maribor pa je gotovo izgubil zelo sposobno, prožno in voljno moč, ki jo tako hitro ne bode mogel nadomestiti.

Gospodična Udovičeva je bila vsa pri stvari, s prodornim glasom se je vsa uveljavila, g. Truhovič se je potrudil v izgovorjavi in dvojica, g. Skrbinek in g. P. Kovič, je skrbela za veselo razigranost. Naša mala subretka g. E. Barbičeva je bila vsa ljubka grofica.

G. Herzog je z redko vno dirigiral prav sočno zvoneči part, ki naj bi bil na izvestnih točkah malo bolj diskreten. Komparzerija pa je močno šepala; priroden je bil g. Tovornik kot dvorni maršal.

Ob koncu: ploskanje, cvetje in presrečno poslavlanje.

A. K.

Koncert kozaške družine »Platova«.

Slovanski Maribor zopet ni mogel dostojno pokazati nekaj samoslovanke širokogrudnosti, uvidevanja in sočustvovanja ob nastopu kozaške pevske skupine »Platov«, ki je v soboto v unionski dvorani podala niz mestoma dovršeno od petih ruskih pesmi. Posebno so bili občudovani kar gromki orgelski basi, zveneči bariton in kovinast tenor. Manje so si mogli pridobiti priznanja zabrisani in nejasni falzeti, ki bi jih bilo bolje zamenjati s tenorji. Pod zelo muzikalno prevdarno roko dirigenta Nikolaja Kostriukova je zbor odpel 12 pesmi in dodjal še eno. Mnoge je moral ponoviti.

Občinstvu so bile v prvem delu posebno všeč otožna »Štorklja«, po prekrasnem solospetu v ubranem šumečem zboru »Volga-Volga« ter veselo razposajeni narodni ples s plesnim nastopom neverjetno gibčnega kozaka.

V drugem delu nas je presenetilo odlično odpeto »Morje« od Sakovića s solijem tenorja, ki je pa močno distoniral, dovršeno izvajano »Ej, uhnem« in razgiban niz narodnih pesmi.

Tretji del je otvoril ves poduhovljeni zbor »Gospodinu Bogu pomolim sja«; »Večerni zvon« in paljivi kozaški ples so pa občinstvo zadivili do mogočnega odobravanja in pozdravljanja.

Zbor šteje 20 pevcev z odličnimi solisti v baritonu in basu in materialno zanimivim tenorjem. Z zborom Jarova se seveda ne more primerjati. Odpel pa je ta bisere slovanske pesmi z velikim oduševljenjem, kakor ga edinstveno na vsem širnem svetu zamore edino-le ruski narodni pevec.

A. K.-C.

Javna plenarna seja Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani,

se bo vršila v soboto, dne 6. junija ob 9. dop. v zbornični dvorani. Dnevni red: 1. Poročilo predsednika. 2. Račun za leto 1930. 3. Poročilo o skupnem davku na poslovni promet. 4. Krošnjarstvo in detajlno potovanje. 5. Trgovinske pogodbe. 6. O obrtovanju brez obrtne pravice. 7. Poročilo o poslovanju Zavoda za pospeševanje obrti. 8. Tajna seja. —

Mariborski in dnevni drobiž

Osebna vest.

Za sodnika okrožnega sodišča v Mariboru je imenovan dr. Fran Kotnik, doslej starešina sreskega sodišča v Kranjski gori. —

Važno pravno mnenje Stola sedmorice.

Po razsodbi Stola sedmorice v Zagrebu je smatrati razsodbe pravoslavnega duhovnega sodišča, po katerih so se razvezali katoliški zakoni, veljavne za vso našo državo. —

Poroka.

V Podsredi se je poročil v nedeljo g. dr. Repič, zdravnik v mariborski splošni bolnici, z gospico Marico Kosovo iz ugledne trgovske rodbine. Naše čestitke! —

Trošarina na pnevmatiko.

Važno za lastnike osebnih in tovornih avtomobilov, autobusov in motociklov. Mariborska sekcija avtokluba obvešča s tem svoje članstvo na naslednjo odredbo Dravske banovine VII-9400-I od 4. 5. 1931, tičoč se trošarine na pnevmatiko. Na številna posredovanja Autokluba se je posrečilo doseči tozadevno razne olajšave. Da se ne bi oviral avtomobilski promet s kontrolo o plačilu te trošarine, je dopuščeno, da se ta plačuje p a v š a l n o za leto 1931—1932 in sicer: za osebne avtomobile Din 500, za tovrne avtomobile Din 2000, za autobuse Din 2000, za 2 kolesni priklonni voz Din 1000, za motocikel Din 100. Lastniki motornih vozil, ki se nameravajo poslužiti te ugodnosti, morajo to prijaviti banski upravi oddelka VII — najkasneje do 31. maja ter plačajo odpadajočo pavšalno trošarino do 30. junija 1931. Dotični, ki se pa ne bodo poslužili te ugodnosti plačanju pavšalirane trošarine, bodo morali plačati po 25 Din od 1 kg teže za že rabljeno, novo in pa tudi rezervno pnevmatiko. — Avtomobilski klub kraljevine Jugoslavije, sekcija Maribor. —

Mariborska »Lastavica« v Zagrebu.

Velikega zagrebskega letalskega mitinga, ki se je vršil za binkošne praznike, se je udeležilo tudi letalo »Lastavica«, last g. Josipa Moravca iz Maribora. Pilotiral je g. Kerček, ki je odletel iz Maribora v Zagreb v soboto ob 17.10 in prispel v Zagreb-Borongaj, s pristankom v Krapini, že ob 18.10. G. Kerček se je udeležil tekme v krogu in je dosegel — če pomislimo, da ima motor samo 40 konjskih sil, napram drugim po 2.120 — zelo lep uspeh. »Lastavica« je zapustila Zagreb v torek ob 9.30 in je kljub močnemu vetru nad Bočem že ob 10.15 pristala na Teznu pri Mariboru. G. Moravcu, kakor tudi pilotu g. Kerčku čestitamo k lepo uspelem poletu. —

Otvoritev koče na Peci.

Vsled izredno toplega in krasnega vremena nad Mežiško dolino je začel sneg na Peci tako naglo kopneti, da bo otvorjena koča na Peci na Telovo, dne 4. junija in ne kakor je bilo svoječasno objavljeno 14. junija. Pot do Uletove koče je že popolnoma kopna, le Kordeževa glava je še pobeljena, vendar pa lahko dostopna. Če pa bo vreme še par dni tako držalo, bo pa sneg na Peci docela izginil. —

Simultanka Rudolfa Spielmanna.

Dijaški šahovski klub v Mariboru priredi v četrtek ob 20. uri v veliki kazinski dvorani simultanko svetovnega velemojstra Rudolfa Spielmanna proti 50 igralcem. Nekaj mest je še prostih in znaša prijavina samo 20 Din, ki jo sprejemata g. Kramer v kavarni Central in Pušenjak v Miklošičevi 2 II, od 12.—14. ure.

Avtomobilska nezgoda.

Nócoj ponoči krog polnoči so se vozili z osebnim avtom trg. potnika S. po Tržaški cesti proti Teznu 22letni elektromehanič Mirko Trabi, ki je šofiral, 26letni elektromonter Karl Mally in Ivan Korent, vojak na dopustu. V bližini hiše št. 54 na Tržaški cesti je naenkrat počila pnevmatika prvega desnega kolesa. Šofer ni mogel več obvladati volana in je zavozil proti občestnemu jarku na desno. Avto je vrglo čez 2 metra široki jarek, nakar se je prekupil in pokopal vse tri fantje pod seboj. Trabiju in Mallyju se ni nič zgodilo, Korent pa je dobil nekaj poškodb na glavi in ima baje zlomljeno levo roko. Poklican rešilni oddelk je Korenta odpremil v bolnico, avto pa v popravilnico. —

KINO

Grajski:

Od danes dalje:

M A R O K K O.

Najlepši zvočni film z Marleno Dietrich v glavni vlogi. — Krasni naravni posnetki.

Union:

Od danes dalje:

P O T K S R E Č I.

109 nemški govor. in zvočni velefilm. Jenny JUGO, Fritz SCHULZ, Albert PAULIG, Szöke SZAKAL.

Predstave v obeh kinih ob delavnikih ob 17., 19., 21. uri; ob nedeljah in praznikih ob 15., 17., 19. in 21. uri. Predprodaja dnevno: od 10. do 12. ure na blagajni. XXVI

K javnemu nastopu

Sokola Maribor - matica v nedeljo 31. maja še poročamo, da je na sporedu izredno zanimiva novost. Znani sokolski tekmovalci Primožič, Štukelj in Lapaine pokažejo namreč vsak svojo sestavo proste vaje za mednarodno tekmo v Parizu. K temu opozarjamo, da je dosegel na lanski tekmi v Luksemburgu in tudi na izbirni tekmi za Pariz, Primožič v prostih vajah prvo mesto. Tako bo imele mariborsko občinstvo prvič priliko videti, kaj zahteva od tekmovalcev mednarodna tekma in kakšna dovršenost je dosegljiva v prostih vajah. —

Nevarnost požara

je bila sinoči v hiši Alojzija Arbeiterja v Usnjarski ulici 2. Pričelo je goreti v stroju za trganje cunji, vendar so na srčico delavci ogenj hitro udušili in tako preprečili večjo nevarnost. —

Udruženje jug. narodnih železničarjev, podružnica Maribor

poziva vse svoje mariborsko in okoliško članstvo, da se polnoštevilno udeležijo sprejema delegatov Saveza nabavljalnih združ dne 29. t. m. ob 9.25 na postaji Maribor gl. kol. ter družabnega večera dne 30. t. m. ob 20. na vrtu pri Gambriinu. Odbor.

Še vedno predvajamo pranje z novim pralnim kompresorjem. Predavanja dnevno ob 16. uri

Gospodinj, prinesite umazano perilo s seboj, da se prepričate!

Gremij trgovcev v Mariboru

opozarja svoje članstvo na občni zbor, ki se nadaljuje danes zvečer v mali dvorani Narodnega doma. Ker so na dnevnem redu zelo važni predlogi, je obilna udeležba nujno potrebna. —

Nastop Sokolske čete v Sv. Martinu pri Vurbergu,

ki je bil določen za 31. tm., je radi nastopa Sokola v Mariboru odgođen za nedoločen čas in bo dan nastopa pravčasno objavljen.

Nabavljalna zadruga uslužbencev drž. ž. poslovni sosvet v Mariboru

poziva vse mariborske in okoliške drugarje, da se polnoštevilno udeležijo sprejema delegatov Saveza nabavljalnih združ dne 29. t. m. ob 9.25 na postaji Maribor gl. kol., občnega zbora Saveza dne 30. t. m. ob 15. uri v dvorani združnega doma Nabavljalne zadruge drž. nameščenecv, družabnega večera dne 30. t. m. ob 20. uri na vrtu pri Gambriinu, svečane seje dne 31. t. m. ob 10. uri v veliki dvorani Narodnega doma ter po možnosti tudi izletov dne 1. junija na Pohorje, ali pa na Falo in Ruše. Odbor.

Srečke za I. razred 22. kola so prispele v upravo »Jutra« in »Večernika« v Mariboru, Aleksandrova c. 13.

Novi restavracijski vrt »Mariborskega dvora«

Oset, se priporoča. Prvovrstno vino, olivo in kuhinja.

Drobiž z Goriškega

Vsi oni Slovenci iz Ajdovščine in Šturije, ki so bili aretirani radi napisov, Italijani, so bili kmalu izpuščeni, ker je jasno, da je šlo le za nerodno fašistično podtaknitev. Po pot konzul Avenanti ni uspel. Po Gorici se je ta zadeva živahno komentirala in goriški Italijani so pričeli misliti, da bo Avenanti odpoklican. Pa to se najbrže še ne bo zgodilo. Avenanti je nasproten tudi goriškemu Italijanu, ki ga zato zelo sovraži. Zmešal jim je trgovino s pretirano znižanimi cenami in Slovence odganja od mesta njegova črna svojat, kar goriški trgovci bridko občutijo.

Goriški vinogradniki v sedanjih razmerah težko prodajo svoj pridelek. Predvojnih odjemalcev ni več, in v deželo sili južno vino. Fašistični poljedelski zvezi je baje obljubila vojaška oblast, da bo dajala pri nakupu vina za vojaštvo, ki se nahaja v deželi in ki prihaja na manevre, prednost domačemu goriškemu pridelku. Posredovala bo zveza.

Goriška izdelovalnica testenin je prišla v konkurz.

Po sklepu deželne kapucinskega kapitelja v Benetkah ostane sloviti pater Lovrenc še nadalje gvardijan v samostanu v Sv. Križu na Vipavskem, kamor prideta še dva nova patra z namenom, da bi se italijanizacija cerkve po Vipavski dolini iz svetokriškega samostana vršila v velikem obsegu.

V Vipavsko dolino je došlo fašistično poročilo, da je pripravljali odbor za ureditev voda dokončal svoje delo in da se bo sedaj lahko konstituiral regulacijski konsorcij. Poljedelska zveza se je v tej zadevi te dni obrnila do goriškega prefekta, ki se je začel baje živo zanimati za vodne zadeve v Vipavski dolini.

Vojaška oblast jemlje posestnikom zemljišča za svoja vežbališča in letališča. Odvzeta zemlja se preceni ali vojaška oblast ni plačala doslej še nobenemu niti centezima odškodnine. Pritožbe se množijo in sedaj je poslala fašistična poljedelska zveza, kakor poročajo listi, ministrstvu za zrakoplovstvo prošnjo, da naj se odškodnine, ki so že določene in potrjene, izplačajo v najkrajšem času.

Vsi koloni v pokrajini morajo do 15. junija predložiti svoje pogodbe zvezi fašističnih poljedelskih sindikatov, da se tam pregledajo in znova odobrijo ali zavrnejo. Tako je ukazal goriški prefekt z dekretom 5. maja. Fašistična organizacija je obetala kolonom dobre pogodbe ali prišlo je do tega, da so sedaj veljavne kolonske pogodbe slabše od predvojnih.

Slovenskim kmetom hodijo predavati italijanski poljedelski učitelji in drugi funkcionarji v zvezi poljedelskih sindi-

katov. V Vipolzah v Brdih je predaval te dni tajnik Zveze M. Cambardella, seveda po italijansko, česar pa Brici niso razumeli.

Ker ni tujskega prometa iz inozemstva, je začela fašistična organizacija toliko bolj vabiti avangardiste in mlade Italijanke iz starih provinc na obisk vojne cone. Za 80 lir jim ponujajo triinpolnednevno nastanitev in prehrano ter vožnjo z avtom v Oglej in v Postojno. Ogledajo si tudi Sabotin, pokopališče v Redipulji in Trst. »Goriziani« bi radi kaj zaslužili, toda z gosti iz stare Italije nimajo baš dobrih izkušenj.

Fašistični organiziranci, ki napravljajo iz stare Italije izlete na Goriško, posejajo Vrhpolje, kjer je padel italijanski učitelj Sottosanti. Iz Chiavarija je bilo na Vrhpolju 60 profesorjev, nadsto avangardistov in 50 mladih Italijank. Bili so prav glasni in kričali so po vasi, da se vsi Italijani združijo v boj proti balkanskemu zločinu.

Konzul Avenanti je ozmerjal v posebni okrožnici one člane fašijev, ki še vedno nimajo predpisane uniforme. Zahteva, da si jo nabavijo do konca maja, sicer jih bo izključil. Uniforma je grda in slovenski fant s fašističnim fesom je pošast, kateri se vsi smejejo. Avenanti ukazuje, da morajo biti vsi mladi fašisti vsako nedeljo in vsak praznik zbrani in pripravljeni za športne in vojaške vaje.

Na cvetlični dan v korist borbi proti jetiki se je nabralo v goriški deželi 37.893 lir.

Razni mladi sleparji in goljufi iz starih provinc se radi zatekajo v goriške podeželske kraje, kjer se izdajajo kakor prilika nanese, za trgovce, posredovalce, policijske agente, financarje itd. Domačini se bojijo takih ljudi, kar pa znajo južni tiči dobro porabiti v svojo korist. Orožniki jih primejo navadno šele, ko izvrše kako prav drzno sleparijo. Vsi se izdajajo za fašiste in imajo ponarejene dokumente. Neki tak sleparski južnjak Enrico Premoli je bil te dni v Gorici obsojen na 15 mesecev zapora, poostrelega s temno celico vsak šest dan.

Goriški deželni gospodarski svet je podpisal narodnega posojila stotisoč lir. Velika svota za tako revno pokrajino. Poljedelci dobivajo pozive, da naj podpisujejo narodno posojilo in vstopajo naj v poljedelsko zvezo, ki bo ščitila njihove interese. Upisanih je razmeroma le še malo. Fašistična poljedelska zveza ima za slovenskega kmeta polno lepih besed, ali dejanja kažejo, da je obmejna politika sovražna Slovincu in vse njeno stremljenje gre za tem, da ga razlasti in požene z rodne grude.

Kemična industrija Jugoslavije

V Jugoslaviji je nekaj velikih kemijskih industrij, ki se omejuje v svojem obratu na izdelovanje sode ter njenih derivatov: žveplene, klorove, dušične in amonijakove kisline, klor in superfosfata. Na drugi strani pa obstoja nekaj tvornic za suho destilacijo drv in za proizvodnjo tanina.

Proizvodni kemijske industrije prekorajajo domačo uporabo ter dajejo znaten prebitke za izvoz; v letu 1929. je znašala produkcija:

Proizvodov za strojenje kože 15.461 ton;
Amonijakove sode 22.485 ton;
Kaustične sode 4.581 ton;
Kalcijevega karburata 16.805 ton.

V l. 1929 je bilo izvoženih 122.195 ton kemijskih proizvodov, ki so stali 329.44 milijonov dinarjev, dočim je znašal uvoz kem. izdelkov v tem letu 352 milijonov dinarjev.

Glavne kemične tvornice v Jugoslaviji so:

Danica d. d. za kemijsko industrijo v Koprivnici, ki izdela letno: žveplene kisline 3.500 vagonov, superfosfata 6.000 vagonov, bakrovega sulfata 200 vagonov, ostalih kem. proizvodov 100 vagonov, oksigena 70.000 kbm.

Bosanska industrija kem. proizvodov Solvay d. d. v Lukavcu pri Tuzli v Bosni, čije kapital s 60 % pripada družbi Solvay v Bruxellesu. Ta tvornica proizvaja letno 2.400 vagonov amonijakove

sode in 500 vagonov kaustične sode, baš toliko kristalnih bikarbonatov in 120 vagonov čistega sodnega bikarbonata za medicinske svrhe in proizvodnjo svile.

Tvornica kemičnih izdelkov d. d. v Hrastniku producira letno: Superfosfata 2000 vagonov, žveplene kisline 1000 vagonov, klorove kisline 170 vagonov, kaustične sode 360 vagonov, sodnega sulfata 160 vagonov, Glauberjeve soli 120 vagonov, raznih barv 300 vagonov.

Tvornica v Celju proizvaja letno 450 vagonov žveplene kisline in bakrenega sulfata.

Kemična industrija d. d. Zorka v Subotici lahko producira letno: Žveplene kisline 1000 vagonov, superfosfata 3000 vagonov, specialne žveplene kisline 100 vagonov, raznih sulfatov 1000 vagonov.

Razven tega obstoja v Mostah pri Ljubljani tvornica, ki transformira dalmatinske bauksite. Ta tvornica lahko proizvaja letno 4000 ton oksida, 1000 ton hidratov, 3000 ton sulfatov. Tovarna mora eksportirati v inozemstvo, ker pri nas ni tvornice aluminija.

Žvepleno kislino dobivajo v glavnem iz pirita; edino tovarna v Hrastniku jo deloma pridobiva iz cinkove rude. Za večino izdelkov dobivamo surovine pri nas, fosfate in dušično kislino pa uvažamo iz inozemstva.

Elektrokemično industrijo predstavljajo tovarne v Jajcu, Rušah, Dugemratu in Tarnicah.

Bosanska električna d. d., ki ima tvornico v Jajcu, razpolaga z električno cen-

tralo 10.000 HP ter proizvaja okrog 1000 ton karbida. Tvornica izrablja manganovec iz Bosne in pridobiva letno 460 vagonov ferrosilicija in 1200 vagonov silicija. Ti izdelki se izvažajo večinoma v inozemstvo, kjer konkurirajo skandinavskim produktom.

Tovarna v Rušah razpolaga z energijo 45.000 HP, izrablja pa samo 10.000 HP. Letno proizvaja 27.000 ton karbida, kmalu pa bo začela pridobivati soliterno kislino in cianamid.

Pomlad in človeški organizem

Vsak letni čas zelo vpliva na ves človeški organizem. Največ pa spomlad, ko se narava spet probuja iz zimskega sna.

Pozimi je človek vezan bolj na dom in bolj redko vidi sonce, pomladni dnevi pa mu omogočajo zopet kretanje izven doma, na svežem zraku in solncu. Spomladni zrak je najkoristnejši za človeško telo, ker ima zelo mnogo ultravioletnih žarkov. Pri rahitični deci se baš v tem času dosežejo najlepši uspehi, če se jih predpoldne izpostavlja solncu.

Pri odraslih ima pomlad zelo različen vpliv. Zdrav organizem se počuti spomladni kakor prerojen, poln moči in volje za nadaljnje delo. Nasprotno pa postane bolan organizem nerazporejen in brez volje. Posebno mnogo trpe v pomladnem času nervozni in nevrasteniki. Vzrok temu je prehitra izprememba zraka in solnca. Mnogo trpijo vsled glavobola in utrujenosti. Zato si v spomladni marsikdo vzame življenje, ker ima vedno občutek, da se ne izplača živeti, ker se ponavlja vedno eno in isto in ker končno vendarle moramo umreti.

Znano je, da pomlad silno vpliva na pljučno bolne, tuberkulozne ljudi. Ravno spomlad umrje namreč največ ljudi na tej bolezni; zakaj, pa še ni povsem jasno.

Stari ljudje so bili mnenja, da si morajo spomlad dati puščati kri, da se na ta način obvarujejo bolezni, ki jim prete v pomladnem času. Bili so mišljenja, da bodo dobili pomladno novo, zdravo kri in da treba staro na kak način odstraniti. Njihovi nazorji niso bili ravno napačni, ker so v zimi mnogo počivali in dobro živeli. Danes pa, ko so se časi tako izpremenili, dela zima marsikomu velike skrbi, zlasti, ker so se tudi ekonomske razmere izpremenile. Današnja generacija postane v zimi slabokrvna, če ni tako dobro situirana, da si lahko tudi v zimskem času privošči življenje izven stanovanja, kjer se lahko bavi s športom ali s čim drugim.

Imamo pa bolezni, na katere pomlad silno dobro vpliva. Slabokrvnost in utrujenost celega telesa se v tem času izboljša in celo ozdravi.

Za človeški organizem je pomlad precej nevarna, ker se vreme v tem času silno izpreminja. To je čas, v katerem se človek najlažje prehladi. Vnetje pljuč, bolezni v grlu, kašelj in revmatizem so zelo gosti pojavi v tem času. Lep solnčen dan človeka premoti, da se obleče prelahko in posledice so čisto razumljive.

Kaj rade se spomlad ponavljajo kronične bolezni starih ljudi, trganje v nogah in rokah, mnogokrat se tudi obnove bolečine v starih zacepljenih ranah. Te bolečine so včasih tako neznosne, da treba iskati celo zdravniško pomoč.

Največ vpliva pa ima pomlad na duševno stanje človeka. Ali napravi človeka veselega, razpoloženega za vsako novo delo ali pa se ga oprime melanholija. Na srečo pa je zadnje zelo redko — največkrat le pri živčno bolnih ljudeh. Vsak normalni človek se veseli pomladi, ki prinese toliko lepote in toliko dobrega za človeški organizem.

Zanimiv medicinski poskus.

V časopisu »Deutsche Medizinische Wochenschrift« poročajo o interesantnih poskusih, ki so jih izvršili na vseučiliški otroški kliniki v Brninu. Gre za injekcije krvi odraslih, ki se vbrizga otrokom, da se jih očuva pred kozami. Izkušnje so pokazale, da se na ta način deco lahko obvaruje pred okužbo s kozami. Najbolj učinkuje kri onih oseb, ki so šele nedavno prestale koze, ter od takih, ki so stalno zaposlene v zdravstvenih zavodih za koze.

Sport

Kolesarsko društvo »Drava« v Ptuj

je priredilo 25. maja kolesarsko dirko Ptuj - Ormož in nazaj 48 km; katere sta se izven konkurence udeležila tudi dva Ormožana. Dirkalo je 10 dirkačev. Zmagal je Ormožan Pauličič Matija, kol. društvo »Drava-Ormož«, 1 ura 18 min. Sledil mu je Ormožan Cajnko Vinko, kol. društvo »Drava-Ormož« 1 ura 27 min. 12 sekund. Tretji je privozil na cilj Štumberger kol. društva »Drava-Ptuj«, 1 ura 27 min. 14 sekund. Kljub defektu je Ormožan Cajnko Vinko dosegel II. mesto. Proga je bolj v slabem stanju in je vse-kakor lep napredek dveh Ormožanov, da sta se udeležila dirke brez vsake nagrade.

Medklubski lahkoatletski miting SK Rapida,

ki bi se moral vršiti v nedeljo dne 31. t. m. je preložen na nedeljo dne 7. junija.

Tekmovanje za nog. državno prvenstvo se v nedeljo dne 31. t. m. nadaljuje. Ilirija igra z Gradjanskim (Zagreb) v Ljubljani; ASK Primorje pa v Splitu proti Hajduku.

Graški nogometaši v Jugoslaviji.

Za binkošne praznike so štiri graški klubi gostovali v Jugoslaviji. Dosegli so sledeče rezultate: Hakoah: Varaždinski SK 3:3; Grazer Sportklub: Hajduk (Osijek) 4:1; Grazer Sportklub: Gradjanski (Osijek) 5:0; Slavija (Sarajevo): Grazer Atletik SK 2:1; Grazer Sportklub: SK Križevci 4:4.

II. Otroška olimpijada ISSK Maribora

bo v nedeljo dne 6. junija ob 10. dop. v mestnem parku. Tekmovalo se bo v sledečih disciplinah po starosti: trčkli, otroci od 3. leta naprej; skijero, otroci od 3. leta naprej; obroči, otroci od 3. leta naprej; tek, otroci od 3. leta naprej; tek v vrečah; otroci od 6 leta naprej; deklince z vozički punčk od 3. leta naprej; avtomobili, otroci od 3. let anaprej; bicikli, otroci od 5. leta naprej do vključno 12. leta. Prijave tekmovalcev do sobote dne 6. junija je poslati Sport Rogliču in na dan tekmovanja do 10. na licu mesta v mestnem parku pri god. paviljonu.

Jugoslavija: Madžarska 5:0.

Mednarodna tenis tekma med Jugoslavijo in Madžarsko, ki se je vršila v Zagrebu, je končala s slajno zmago Jugoslavije v razmerju 5:0.

Pričetek mladinskega nogometnega prvenstva.

V nedeljo dne 31. t. m. se prične tekmovanje za nogometno prvenstvo mladine in sicer se srečata na igrišču SK Rapida ob 10. dopoldne ISSK Maribor in SK Železničar.

Wiener Sportklub: ISSK Maribor.

Znani dunajski profesionalni Sportklub bo meseca junija gostoval v Mariboru. Odigral bo z okrožnim prvakom prijateljsko tekmo.

Dr. Pletzer poražen.

Na mednarodnem lahkoatletskem mitingu na Dunaju je Rinner (Dunaj) porazil v teku na 400 m svetovnega prvaka dr. Pletzerja (Berlin). Rinner je pretekel progo v 49.3 sek., dočim je dr. Peltzer rabil 50 sekund.

Davis cup.

Danska je porazila Poljsko 3:2 in USA-Kanado s 4:1. USA igra sedaj proti Argentini.

Učenci dunajski stražniki.

Dunajski listi poročajo, da je bil 20. t. m. na dunajski univerzi promoviran za doktorja prava stražnik redarstva Alfred Trnka. On pa baje ni edini dunajski stražnik, ki je tudi doktor prava, ampak sta doktorja tudi še Emsinger in Kober. Vs trije vrše stalno redarsko službo na dunajskih ulicah. Nadzornik dunajskega redarstva pa je v razgovoru z novinarji izjavil, da imajo ti trije doktorji malo upanja, da bi prišli v uradniško skupino. Po veljstvo redarstva pa rado podpira vsi stražnike, ki hočejo študirati. Med dunajskimi stražniki je 1700 takih, ki imajo srednješolsko maturo.

M. Zevacov

V senci jezuita

Zgodovinski roman.

144

Koščice, ki so se videle zdaj razločneje, so se bile ohladile.

Menihi so bili še vedno tu.

Okrog tretje ure se je trla množica okoli menihov. Žena iz preprostega naroda je zakričala:

»Vsaj kosti bi vzeli in jih zakopali v krščanski zemlji, kakor se spodobi!«

Lojola je slišal te besede. Zdrnil se je, in zdelo se je, da se drami iz nepremične brezbriznosti, ki jo je kazal ves čas, odkar so bili zapalili grmado. Slišal ni bil ničesar niti ni opazil napada rokavničarjev.

Obraz mu je bledele pod kapuco; srepe oči niso bile izgubile niti najmanjše podrobnosti obsojenčeve muke, a duh njegov je sanjal o še obširnejšem, še grozovitejšem trpinčenju bodočih žrtev.

Sočutni klic preproste žene ga je spomnil resničnosti.

Rekel je s krepkim glasom:

»Nič slabosti! Nobenega odpuščanja brezbožnemu krivovercu! Bratje, vzemite njegov pepel in vrzite ga proč, razsute ga po pusti zemlji!«

Krvnik in njegova pomočnika sta bila vzela z voza zabojček in par lopat.

Dva menihi sta segla po lopatah.

Očitno poučena že prej, sta vrgla koščice v zabojček in ga odnesla.

»Takšen je konec sovražnikov Jezusovih!« je kriknil Lojola iznova.

In množica, ki je slišala njegov preteči glas, je vztrepetala ter sklonila glave.

»Amen!« je odgovoril ogromni zbor petih stomeulhov.

XV.

Ciganka.

Ko se je poslovila od Monklarja in je odhajala s trga Mober, je krenila Ciganka naravnost proti Dvoru Čudežev.

Prišedši v ulico Move-Garson, je zagledala pred seboj dva moška, ki sta nosila tretjega na improvizirani nosilnici.

Ob nosilnici sta korakali dve ženski, v katerih je

spoznala takoj dve vlačugi. Stopila je bliže k nosilnici ter zagledala Manfreda, vsega bledega in z zaprtimi očmi.

»Ali je mrtev?« je vprašala.

»Oh, ne samo v nezvesti je. Roka mu je strta, je odgovorila ena izmed vlačug.

»Kam ga hočeta spraviti?«

»Bili sva namenjeni k vam, Ciganka!«

»K meni!« je rekla z glasom, ki je obliil vlačugo kakor led. »Se nocoj ali jutri me ne bo več tam... In poleg tega mi lahko verjameta, da bi v Dvoru Čudežev ne bil varen...«

Osuplo sta jo pogledali ženski.

Ciganka je premisljvala.

Kaj se je zgodilo v dnu njene temne vesti? In tisto, kar se je zasvetilo takrat v njenih divjih očeh — ali je bilo žarek usmiljenja?

»Spravite ga k Margentini!« je rekla zdajci.

»K tej blazni ženski!... Kaj pa mislite Ciganka?«

»Verjemita mi, najboljša je, da je pri Margentini... vidve ne veste zakaj, a jaz vem dobro!«

Vlačugi sta se spogledali, začudeni čim dalje bolj. Toda moralni vpliv, ki ga je uživala Ciganka, je bil tolikšen, in nje slava kot prorokinja tako velika v tem naivnem lahkovernem svetu, da ji nista več ugovarjali.

Moža sta zopet dvignila nosilnico, in Ciganka je videla, kako sta stopila v hišo, kjer je bivala blazna Margentina.

Nato se je vrnila naglo v Dvor Čudežev.

Dospevši v svoj brlog, se je spravila na pisanje in pisala dolgo časa. Kajti znala je čitati, pisati in računati — zmožnosti, ki jih je vedno skrbno skrivala pred svojo okolico.

Odpravljala je to delo z dozdevno mirnostjo, ki bi bila presenetila vsakogar, kdor bi bil mogel čitati njene misli.

Ko je nehala pisati, je zložila pergament, zapečala ga in stekla k Margentini, kjer je zagledala Manfreda ležečega na slamnici na umazanih tleh.

»Ali mu boš stregla?« je vprašala.

»Da, da,« je rekla Margentina. »Branil me je nekega dne, ko so tekli dedci za mano...«

»Dobro. Ali potrebuješ denarja?«

Ne da bi čakala njenega odgovora, je spustila v Margentinino roko par srebrnjakov.

Nato je povzela:

»In zdaj me poslušaj Margentina; ako mu boš stregla dobro, ti pomore najti tvojo hčer.«

Margentina je skočila k vratom in jih zaslonila z železnim drogom.

»Naj se ga polkusi kdo dotakniti!« je zarenčala.

»Poslušaj!« je nadaljevala Ciganka. »Ali vidiš tole?«

Pokazala ji je zapečaten pismo.

»Kadar bo zdrav — a ne prej, dobro si zapomni...«

»Ne prej! Razumem...«

»Takrat mu izročiš ta papir...«

»Dobro! Dajte ga sem!«

Margentina je vzela papir in ga skrila v nekakšno luknjo, izdolbeno v zid, ki je služila blaznici za omaro, kamor je skrivala vse reči, ki jih je smatrala za dragocene.

»Zapomni si,« je ponovila Ciganka, »ne daj mi ga, dokler ni zdrav!«

»Ne dam mu ga!«

»Dobro!« je dejala Ciganka sama pri sebi. »S tem pridobim najmanj osem dni — to je več časa, nego ga potrebujem.«

Pogledala je vročičnega Manfreda s poslednjim pogledom, v katerem je sijala skoraj da zarja človeške ganjenosti; nato je odšla.

Vrnivši se domov, je povzela Ciganka nekaj dragocenih reči — zlasti draguljev — v culo, nabasala usnjat pas z zlatniki in si ga prevezala okrog pasu pod obleko. Vse to je delala sila pokojno, kakor da opravlja vsakdanje delo.

Mislila je na Manfreda, ali bolje, silila se je misliti nanj ter mrmrala brezvezne besede.

»Kdo bi bil slutil, da se bom navezala nanj tako zelo, da bom celo želela, naj bi ne bil nesrečen! Oh ta Monklar! Kolikšno bo njegovo trpljenje. A Manfred naj bo srečen — kaj me briga to vse nazadnje! Saj zdaj mi ne more več ugrabiti sina velikega profosa... Solze bo pretakal za njim seveda... Samo da bi ne znorel! Samo, da ga vest o njegovi smrti ne ubije na mestu!«

In tako se je vračala njena misel neprestano k trpljenju, ki ga je hotela pripraviti velikemu profosu.

Lantne je bil kriv upora, poizkušal je rešiti Doleta iz Konsteržije, poizkušal umoriti Ignacija De Lojola vdrl v Luvr z oboroženo roko na čelu rokavničarjev, puntal se proti kraljevski avtoriteti, ko je hotel Monklar vdreti v Dvor Čudežev, je vodil te rokavničarje proti Monklarju, da otme Doleta z grmade. Lantne je bil izgubljen.

(Nadaljevanje prihi.)

.Griffon' motorji

250—350 cm³. Blockmotor 4taktni. Najpripravljeniji za zletne vožnje v dvoje. 2186

Kvaliteta. Neverjetno nizke cene.

JUGU d. z o. z. — MARIBOR.

1121 Tattenbachova ul. 14.

Pozor! Ne zamudite!

Z nakupom zelenjavnih sadik od Din 5.— do Din 15.— za 100 komadov. Se priporoča Vladimir Bonč, stojnica na Glavnem trgu pri Marijinem kipu in tudi na Teznu, Maistrova 43. 1534

Po ceni

oddam takoj prazno ali meblvano sobo v Kratki ulici št. 3, Maribor. 1555

Kovčke za potovanje

vsake velikosti in vrste, ročne torbice, aktovke, listnice, nogometne žoge, nahrbtnike, sportne pasove itd. v največji izbiri in po najnižji ceni dobite pri Ivanu Kravosu, Aleksandrova c. 13. 1389

Soba in črkoslikanje,

vedno najnovejši vzorci na razpolago izvršuje poceni, hitro in okusno Franjo Ambrožič, Grajska ulica 3 za kavarno »Astoria«. X

Trgovskega učenca ali učenko

z dobro šolsko izobrazbo sprejme K. Wesiak, Cankarjeva 2. 1196

Ali že veste,

da pere »Triumf« Pavel Nedog ovratnike tako lepo, da izgledajo kot novi?

Opravična številka: E IX 987/31

8

Dražbeni oklic.

Dne 6. julija 1931 ob 10 uri dopoldne bo pri podpisanem sodišču v sobi št. 27 dražba nepremičnin:

Zemljiška knjiga 1. k. o. Grušova vl. št. 14.

2. k. o. Ložane vl. št. 78.

Cenilna vrednost: ad 1. Din 22.592 70

ad 2. Din 8.611 80

Vrednost pritikline: Din 922 50

(ki je v ad 1. všteta)

Najmanjši ponudek: Din 20.803.—

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča v Mariboru, odd. IX.

Okrajno sodišče v Mariboru odd. IX.,
dne 7. maja 1931.

Izdaja Konzorcij »Jutra« v Ljubljani: predstavnik izdajatelja in urednik: FRAN BRO ZOVIC v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik STANKO DETELA v Mariboru.

Dve štirisobni stanovanji,

opremljeni z najmodernejšim konfor-
tom se odda v najem v juniju. Naslov v
upravnistvu lista. 1522

Boljšega krojaškega pomočnika

za stalno fino konfekcijo z lastnim stro-
jem išče krojaštvo Studenci pri Mari-
boru, Kralja Petra c. 26. 1557

Modne novosti

za dame in gospode ter
šivilske potreščine v
modni trgovini

ANTON PAŠ
SLOVENSKA ULICA

Spomnite se CMDI

zastopniki se sprejmejo

Licitacija

Dva nova fotelja se
prodaja v tovrnem skla-
dišču postaje Maribor,
glavni kolodvor, dne 29.
maja ob 10. uri na javni
licitaciji.

Zahvala

Oh prehitri izgubi naše zlate mamice, gospe

Marije Habjaničeve

si štejejo v dolžnost, zahvaliti se vsem znancem in prijateljem, ki so jo spremljali na njeni zadnji poti. Prav posebno pa se zahvaljuje gospodu dr. Marinu, ki je naši dragi pokojnici lajšal težko bolezen, nadalje gosp. č. kaplanu magdalenskemu Pribožiču, za mnogokratno tolažbo v boleznih ter ob smrtni postelji. Naša iskrena zahvala gre tudi častiti duhovščini župnije Sv. Magdalene, zlasti pa č. g. kaplanu Cafuti za pretresljive nagrobne besede, ravno tako tudi mons. kanoniku in stolnemu župniku mariborskemu č. g. Umeku in hočkemu dekanu č. g. Sagaju, kakor tudi ostali gg. duhovščini za spremstvo na zadnji poti. Najlepša hvala tudi pevcem »Maribora« in g. pevovodji Gašperiču za v srca segajoče žalostinke. Istotako se zahvalujemo za lepo pozornost tudi gg. občinskih odbornikom radvanjskim z g. županom na čelu. Vsem, vsem, pa tudi dajovalcem številnih vencev, naša najiskrenejša zahvala!

Grajsčina Betnava, 27. maja 1931.
1558

Zalujoči ostali.